

Kadın hareketi olarak yeni yıla hızlı bir şekilde başladık. Kadın cinayetleri haberlerinin ardı arkası kesilmiyor. Çocuk yaşta evlilikler yeniden gündeme taşındı. “Kadın istihdam paketi” adıyla anılan düzenlemeye geçtiğimiz sayıda geniş bir şekilde yer vermiştik. Bu konu ile ilgili hala bir gelişme yok; taslağın yakında Bakanlar Kurulu’na sunulacağına dair haberlerse basında yer almaya devam ediyor.

Bize ulaşmak için:

web sitesi: www.keig.org

e-posta: iletisim@keig.org

twitter : https://twitter.com/KEiG_Platformu

facebook : <https://www.facebook.com/KeigPlatformu>

Adres : Kamer Hatun Mah. Hamalbaşı Cad. 22/13

Beyoğlu/ İSTANBUL

Telefon-Fax: 0212 251 58 50

Öte yandan, yerel seçimler yaklaşıyor, kadın örgütlerinin kendi illerinde yürüttüğü seçim çalışmaları da son hızla devam ediyor. Siyasi partilerin yerel seçimlerdeki ilk karnesi kadınlar tarafından hazırlandı. Biz de bu sayımızı ağırlıklı olarak bu konuya ayırdık. KEİG üyesi örgütler olarak yerel seçimlerde kreş hakkı talebimizi çalışmalarımızın içinde görünür kılmaya devam ediyoruz. Bu konuyla ilgili İzmir, Çanakkale, Diyarbakır, Bursa, Van, Antalya, Urfa gibi çeşitli illerde eylem ve etkinlikler örgütledik, yerel seçim adaylarıyla görüştük. Ankara’da bir araya gelerek konuyla ilgili geçtiğimiz Kasım’dan beri çalışma gruplarında yürüttüğümüz çalışmaların sonuçlarını paylaştık, kendimize yeni bir yol haritası çizdik.

Her zamanki gibi öneri ve eleştirilerinizi bekliyoruz.

KEİG'DEN HABERLER

KEİG ÜYESİ ÖRGÜTLER ANKARA'DA BULUŞTU

KEİG Platformu üyesi kadın örgütleri kreş çalışmalarını yerel seçim kampanyasına dönüştürmek üzere 9-10 Ocak'ta Ankara'da bir araya geldi.

Eğitim-Sen'de düzenlenen toplantıda yaklaşık 25 kadın, iki aydır kreş talepleriyle ilgili yürüttükleri çalışma gruplarının sonuçlarını birbirlerine aktardı. Yasa, forum ve seçim olmak üzere üç çalışma grubu içinde yapılan tartışmalar ve hazırlanan raporlar sunuldu, bu çalışmalar üzerine hep

birlikte tartışma yürütüldü. İki gün süren toplantının ikinci gününde bütçe ile ilgili sunum yapılarak hem yerel hem de merkezi bütçenin çalışmalarda nasıl kullanabileceği ve bütçelerin izlenip taleplerin bütçe içine nasıl yerleştirebileceği konusunda tartışma yürütüldü.

Yerel seçimlere odaklanacak, ancak bundan sonraki süreçte devam edecek kreş kampanyasına dair araçlar, yöntemler belirlendi; iş bölümü yapılarak yeni çalışma grupları oluşturuldu. Kısa zaman içinde kamusallaşacak kampanya için belirlenen çalışma grupları çalışmaya başlayacak.

ANKARA'DA YEREL YÖNETİMLER VE KREŞ TOPLANTISI YAPILDI

KEİG Platformu tarafından düzenlenen Yerel Yönetimler ve Erken Çocukluk Bakım ve Eğitim Hizmetleri isimli toplantı, 10 Ocak'ta Ankara'da kadın örgütlerinden, kamu kurumlarından ve sivil toplum örgütlerinden katılımcılarla gerçekleştirildi.

Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Ahmet Taner Kışlalı Sanat Evi'nde düzenlenen toplantı, yaklaşık 50 kişinin katılımıyla 2 saat kadar sürdü. KEİG Platformu üyeleri, KEİG'in ve üyesi olduğu Kreş Haktır Platformu'nun kreş çalışmalarına ve taleplerine,

çocuk bakım ve eğitim hizmetlerinin kadın istihdamı açısından önemine, kreşlerin bir sosyal hak olarak sağlanması açısından merkezi ve yerel bütçenin kullanımına değinen sunumlar yaptı. Ardından tartışma bölümüne geçildi.

UNİCEF temsilcisi kreş modellerine dair yürüttükleri çalışmalara ilişkin bilgilendirme yaparken, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı temsilcisi "iş-aile yaşamının uyumlaştırılması" ile ilgili çalışmalara değindi. ÇSGB temsilcisi çocuk bakımı

KEİG'DEN HABERLER

sorunu açısından kadınların esnek çalışabileceğine değinirken, salondaki kadınlardan bu modelin neden erkeklere değil de kadınlara yönelik düşünüldüğüne dair eleştiri geldi. Bakanlıktan bir diğer temsilci ise ÇSGB bünyesine bulunan kreşin bodrum katta ve penceresiz olduğunu, kendi çocuğunu bu kreşe göndermediğini ifade etti.

KESK temsilcisi Kreş Haktır Platformu dahilinde yürüttükleri çalışmaları aktarırken, TEPAV temsilcisi, kreşlerin torunlarına bakmak zorunda olan kadınlar için de özgürleştirici olacağını vurguladı. Toplantıda ayrıca, KEİG üyesi örgütlerden kadınlar yerel seçim çalışmalarına kreş taleplerini de dahil ettiklerine dair aktarımda bulunarak, adaylara kreş hakkında taahhütname imzalatma hedefleri olduğunu aktardı.

BEKEV'Lİ MUHTAR ADAYI KADINLARLA BULUŞUYOR

İzmir'de aynı zamanda Buca Evka 1 Kadın Kültür ve Dayanışma Evi/ BEKEV üyesi olan Ufuk Mahallesi muhtar adayı Nefize Selçuk, seçim çalışmalarına kadınlarla buluşmalar yaparak devam ediyor.

BEKEV'in de adaylık çalışmalarını desteklediği Selçuk, kadın bakış açısını esas alan bir mahalle anlayışıyla yola çıkıyor. "Katılımcı, halkçı, ayırım gözetmeyen yerel yönetimler için önce mahallemizden başlayalım," diyen Selçuk, mahalle çalışmalarında kadınlara mahalleye dair taleplerini, nasıl bir mahalle istediklerini soruyor.

Bu toplantılardan biri de 15 Ocak'ta Umut Mahallesi'nde Sabri Kolçak İlköğretim Okulu'ndaki kadın velilerle birlikte yapıldı.

Mahallenin sorunlarının tartışıldığı, muhtarlıktan beklentilerin konuşulduğu toplantıda kadınlar taleplerini de bildirdi. Bu taleplerin başında, kadın aktivite merkezleri, gündüz bakım ev-

NEFİZE SELÇUK
UFUK MAHALLESİ MUHTAR ADAYI

**KATILIMCI
HALKÇI
AYIRIM GÖZETMEYEN
YEREL YÖNETİMLER İÇİN
ÖNCE MAHALLEMİZDEN BAŞLAYALIM...**

leri ve kreşlerin açılması geliyor. Toplantıda ayrıca, mahalledeki sorunların çözümü adına yerel yönetimler üzerinde etki kurabilmek için muhtarlıkların öneme dair bilgilendirme yapıldı.

KEİG'DEN HABERLER

İMECE SÜPÜRGE AKADEMİSİ EĞİTİMLERİ DEVAM EDİYOR

İmece Süpürge Akademisi tarafından düzenlenen eğitim ve atölyeler devam ediyor.

Ev Hizmetlerinin Mesleki Tanımı ve Ev Hizmetlerinde Mesleki Standartlar eğitimleri İstanbul Esenyurt ve Antalya'da yapıldı. Eğitimleri, İmece üyesi Serpil Kemalbay ve Yıldız Ay verdi. Antalya'daki eğitimde ayrıca, Gülnur Elçik'in yürüttüğü beden ve toplumsal cinsiyet atölyesi yapıldı, kadınlar gündelik hayatları içerisindeki cinsiyet eşitsizliklerini tartıştı.

Son olarak ise Şişli İmece Süpürge Akademisi'nde İletişim ve Müzakere Becerileri eğitimi yapıldı. Zeynep Kaptan'ın düzenlediği eğitimde bir ip yumağı ile "iletişim ağı" oluşturuldu, iletişimin öneminden, gündelik hayatta iletişim alanında karşılaşılan sorunlardan ve bu sorunların çözüm yollarından bahsedildi.

KEİD'DE KADINLAR İÇİN SAĞLIK ÇALIŞMASI YAPILDI

Kadın Eğitim ve İstihdam Derneği/ KEİD, Mamak'ta yaklaşık 55 kadın ile fiziksel aktivitelere katılım üzerine bilgilendirme toplantısı ve sağlık taraması düzenledi.

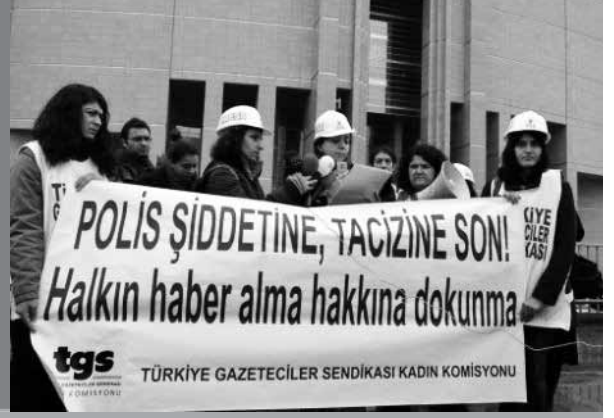

Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Canan Koca ve ekibi ile KEİD ortak çalışması olarak kadınların kemik mineral yoğunlukları, beden-kitle endeksleri, vücut yağ oranları ve fiziksel aktiviteye katılım düzeyleri ölçüldü.

Kadın sağlığının korunmasında fiziksel aktiviteye katılımın özel öneme sahip olduğuna değinilen toplantıda kadınlarla bu aktivitelerin önemine değinen çalışmalar yapıldı, evde yapılabilecek egzersizler hakkında bilgi verildi. Etkinlik aralarında ise kadınlar, kadın hakları ve kreşler üzerine sohbet ederek tartışma yürüttü.

GÜNDEMDE NELER VARDI?

KADIN GAZETECİLER: "POLİS ŞİDDETİNE SESSİZ KALMAYACAĞIZ!"

TGS Kadın Komisyonu kadın gazetecilere yönelik polis şiddetini 3 Ocak'ta Çağlayan'daki İstanbul Adalet Sarayı önünde protesto ederek yetkililer hakkında suç duyurusunda bulundu.

Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) Kadın Komisyonu adına açıklamayı okuyan Sevgim Denizaltı, polisin medya emekçilerine her fırsatta şiddet uygulamayı sürdürdüğünü belirterek bu şiddetin özellikle kadın ve LGBTİ gazetecileri de hedef aldığını söyledi. Şiddet olaylarının örneklediği açıklamada Denizaltı, yurttaşların demokratik haklarına yönelik uygulamaları protesto ettikleri eylemlerde uygulanan polis şiddetinin gizlenmeye çalışıldığını belirtti ve, "Bu amaçla biz kadın ve LGBTİ gazetecileri şiddet uygula-

arak, taciz ederek, cinsiyetçi hakaret ve tehditlere maruz bırakarak, engelleyerek, fişleyerek alanda çalışmaktan, görevimizi yapmaktan alıkoyabileceğinizi zannediyor-sunuz." dedi. Kadınlar, bu şiddete karşı protestosunu, "Bizim erkek/devlet şiddetine boyun eğmeye, sessiz kalmaya niyetimiz yok! Ne yaparsanız yapın, halkın haber alma hakkı için sokaklarda olmaya, fotoğraf çekmeye, görüntü almaya, haber yapmaya, gerçekleri yazmaya devam edeceğiz," şeklinde ifade etti.

Basın açıklamasının ardından adliyeye giren gazeteciler, İstanbul Emniyet Müdürü, İstanbul Valisi, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şube Müdürü, Çevik Kuvvet Şube Müdürü ve olaylarda görevli polisler hakkında suç duyurusunda bulundu.

TGS'de ayrıca, Olağan Genel Kurul'da yapılan tüzük değişikliğinde ayrımcılık kapsamına cinsiyet kimliği ve cinsel yönelim ifadeleri eklenerek "kadının beyanı esastır" ilkesi kabul edildi.

TRT'DEKİ AYRIMCI UYGULAMAYA KADINLARDAN PROTESTO

TRT'de yayımlanan bir programda yapılan cinsiyet ayrımcılığına karşı kadınlar, TRT'yi protesto ederek özür dilemesini talep etti.

TRT'de yayımlanan bir program için uzman görüşüne yer verilmesi amacıyla, TMMOB Gıda Mühendisleri

GÜNDEMDE NELER VARDI?

Odası'ndan "gıda mühendisi bir bay" talebinde bulunuldu. Bu talep Oda tarafından cinsiyetçi bir yaklaşım olarak değerlendirildi ve katılım yapılmayacağı belirtildi. Ayrıca, neden erkek konuşmacı talep edildiği soruldu. TRT Televizyon Daire Başkanlığı'nın verdiği yanıtta; sağlık, mühendislik, günlük yaşam konularında programa davet edilen konukların ağırlıklı olarak erkek olduğu vurgulanırken, kadınların daha çok psikoloji, çocuk, sanat, yemek, el becerileri, evlilik gibi konularda konuk olarak çağrıldığı belirtildi.

TRT'nin bu cevabı üzerine Kadın Mühendisler, Mimarlar, Şehir Plancılar, Fen Bilimciler ve Teknik Elemanlar Grubu tarafından bir açıklama yapılarak, "Biz, Kadın Mühendisler olarak TRT'nin cinsiyetçi yaklaşımından ötürü önce kadınlardan daha sonra -algı yaratmada medyanın rolü düşünülürse- toplumdan, toplumda yarattıkları cinsiyetçi algıdan ötürü özür dilemelerini istiyoruz," denildi.

TRT İzmir Bölge Müdürlüğü önünde bir araya gelen Kadın Emeği Platformu üyesi kadınlar

ise, TRT'nin yaptığı uygulamanın, başta Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) olmak üzere Türkiye'nin imza koyduğu birçok sözleşmeyle çeliştiğini dile getirdi. Platform adına açıklamayı okuyan Bengi Avun Hasırcı, kadınlara yönelik tüm dayatmacı ve baskıcı politikalara karşı birlikte seslerini yükselteceklerini vurguladı.

BURDUR'DA KADINLARDAN DİRENİŞ ÇADIRI

Burdur'da işsiz kadınlara yönelik kurslar düzenleyen atölye, belediye tarafından kurs süresinin bittiği iddia edilerek kapatıldı. Kursa devam etmekte olan 15 kursiyer kadın da durumu protesto etmek için Burdur Meydanı'nda 21 gün süreyle direniş çadırı kurdu.

Burdur Kadın Girişimciler ve Sosyal Hakları Geliştirme Derneği'nin, Burdur Belediyesi eski binasında yürüttüğü kurs faaliyetleri belediye tarafından sonlandırıldı. Yöreye ait unutulmuş ürünleri geri dönüştüren kadınlar, 18 Aralık'tan beri içeri alınmadıklarını ve 1 ay öncesinden binanın elektriklerinin kesildiğini belirtti. Burdur Belediyesi yetkililerince yapılan açıklamada ise binanın adı geçen derneğe değil, Halk Eğitim Merkezi'ne tahsis

edildiği, tahsis süresinin de 15 Aralık tarihinde sona erdiği belirtildi.

Usta Öğretici ve Dernek Başkanı Vesile Cankara, projenin 2011 yılından beri devam ettiğini, işsiz kadınlara meslek edindirmek amacıyla atölye bazında kurslar düzenlediklerini belirtti. Cankara, direnişin 10'uncu gününde kadınlar olarak yaptıkları basın açıklamasında hiçbir gerekçe gösterilmeden mekandan

çıkarıldıklarını söyledi. Valilikten, atölye mekanının boşaltılmasına yönelik gelen tebligat üzerine kadınlar idari yargıya başvurarak tahliyenin durdurulmasını talep etti.

Isparta İdare Mahkemesi'nin konuyla ilgili davada verdiği 'yürütmeyi durdurma' kararının ardından kadınlar kursun devam edip etmeyeceği ile ilgili mahkeme kararını bekliyor.

GÜNDEMDE NELER VARDI?

KADIN EMEĞİ PLATFORMU DİRENİŞTEKİ İŞÇİLERİ ZİYARET ETTİ

Kadın Emeği Platformu'ndan kadınlar, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nin yemekhanesinden çıkarılan direnişteki işçileri ziyaret etti.

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi'nin yemekhanesinde çalışırken işten atılan ve hakları için direnişe geçen işçiler, hastane bahçesine kurdukları çadırda mücadelelerini sürdürüyorlar. Kadın Emeği Platformu üyesi kadınlar da direnişin 12'inci gününde çadırı ziyaret etti.

Platform adına KESK Kadın Sekreteri Canan Çalağan bir konuşma yaptı. Çalağan, Plat-

form olarak kadın emeğinin gasp edilmesine, cinsiyetçi politikalara karşı mücadele ettiklerini belirtti. Çalağan, kadınların farklı alanlarda çalışsalar da kuralsızlığa, insanlık dışı muameleye maruz kaldıklarını, tüm bu saldırılara karşı birlikte mücadele etmek için bir arada olduklarını vurguladı. Çalağan, direnişi kadınların yürüttükleri mücadelenin aynı zamanda Platformun mücadelesiyle ortak olduğunu, direnişçilerle her zaman

dayanışma içerisinde olduklarını vurguladı.

Direnışçiler adına konuşan Aynur Celiloğlu ise, yıllardır emek verdikleri kurumdan bir anda hiçbir açıklama yapılmadan atıldıklarını, haklarını almak için direniş başlattıklarını açıkladı. Celiloğlu, direnişte yanlarında olan sendikalara, ziyaretçilere teşekkür ederek, mücadeleyi sürdüreceklerini belirtti.

ANTALYA'DA KADIN EMEĞİ PLATFORMU KURULDU

Kadın örgütleri, emek ve meslek örgütlerinden kadınların oluşturduğu Kadın Emeği Platformu İstanbul, Ankara ve İzmir'in ardından Antalya'da da kuruldu.

24 Ocak'ta Eğitim Sen'de yapılan basın açıklamasında kurulduğunu ilan eden Antalya Kadın Emeği Platformu üyesi kadınlar, "Bizler Antalya'da mücadele eden kadınlar olarak sermayenin kadınların ücretli, ücretsiz emeğine yönelttiği her türlü saldırıyı deşifre edip ortak politikalar ve eylemler geliştirmeyi hedeflemekteyiz," dedi.

Kadınların esnek ve güvencesiz

çalıştırılması, çifte sömürünün derinleştirilmesi, kadın emeğinin değersizleştirilmesi ve kadın bedeninin denetlenmesine dönük her türlü uygulamaya karşı mücadele edeceğini belirten Platform bileşenleri, "İnsana yakışır iş koşullarında çalışmak, güvenli ve sosyal güvenceli çalışmak, bütün çalışanlar için bütünlüklü yasalar oluşması amacıyla politikalar ve eylemler geliştirmeyi hedefliyoruz,"

diyerek açıklamayı sonlandırdı.

Antalya Kadın Emeği Platformu bileşenleri ise şöyle: KESK, DİSK, İmece Kadın Sendikası/İmece Evişçileri Sendikası, Antalya Kadın Danışma ve Dayanışma Derneği, Turizm Çalışanları Derneği, Akdeniz Öğretim Elemanları Derneği, Üniversiteli Kadın Kolektifi, ÇHD Antalya Şubesi, Halkevciler Kadınlar, ÖDP'li Kadınlar, EMEP'li Kadınlar.

GÜNDEMDE NELER VARDI?

“EV İŞÇİLERİNE YÖNELİK AYRIMCILIĞA SON!”

Sosyal medyada paylaşılan bir ilan üzerine, ev işçilerine yapılan ayrımcılık protesto edildi.

İstanbul Acıbadem’de bulunan Akasya Sitesinin merkezi ulaşımdan uzak olduğu için koyduğu servislere dair yaptığı bilgilendirme yazısında, yoğun saatler olan 16:00, 18:00 ve 19:00 servislerinin ev işçisi kadınlar tarafından kullanılmaması gerektiği yazıyordu.

Bunun üzerine aynı mahallede bulunan Koşuyolu Yaşam Park Forumu, site önünde bir basın açıklaması yaparak ev işçilerine yönelik bu ayrımcı uygulamayı protesto etti. Ayrıca, İmece Kadın Sendikası Girişimi yaptığı yazılı

açıklamada, site yönetimini protesto ederek ev işçilerine yönelik aşağılayıcı ve ayrımcı bu tutumu kınadı.

Gelen tepkilerin ardından site yönetimi yeni bir ilan yayımlayarak servis seferlerinin arttırıldığını duyurdu; ancak İmece Kadın Sendikası Girişimi, bu açıklamanın yeterli olmadığını, site yönetiminin ev işçilerinden özür dilemesi gerektiğini vurguluyor.

İmece Kadın Sendikası Girişimi:
“Acıbadem Akasya Sitesi yönetimi ev işçilerinden özür dilemeli.

**Çocuk bakımı
sadece kadınların değil
erkeklerin de
sorumluluğudur!**

**kreş haktır
platformu**

www.kreshaktir.org

YEREL YÖNETİMLER VE ERKEN ÇOCUKLUK BAKIM VE EĞİTİM HİZMETLERİ

Kadın örgütlerinin hem örgütlü bulunduğu illerde hem de ülke genelinde yerel yönetimlerde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına yönelik çalışmaları sürüyor. 30 Mart'ta yapılacak yerel seçimler yaklaşırken henüz tümü açıklanmayan aday listelerinde kadın adayların ismine bu sene de pek rastlanmıyor. Kadın Koalisyonu, yerel seçimlerde gösterdikleri kadın adaylar ve kadınların temsiline yönelik çalışmaları üzerinden partilere ilk seçim karnesini verdi. Görünüşe göre, çoğu parti bu sene de sınıfta kaldı...

Kadın Koalisyonu'nun çalışmasına göre, açıklanan adaylarda gösterilen kadın oranı, AKP ve MHP'de yüzde 1, CHP'de yüzde 4 oranında kaldı. Teşkilatlarına, kadınlar için yüzde 40 kota ve eş başkanlık uygulamasını getiren BDP'de ise açıklanan kadın adaylar yüzde 17 oranında. "Ortada erkeklerin kentleri ele geçirme savaşlarından başka şey yok! Siyasette kadınların katılımından, temsilinden, gündelik hayatlarından eser yok!" denilen açıklamada Kadın Koalisyonu, kadınları yok sayan siyasi partileri ifşa etmeye, eşitlikçi ve özgürlükçü yerel yönetimler için atılan adımları görünür kılmaya devam edeceğini duyurdu.*

Cinsiyet eşitliğinin sağlanması konusundaki en önemli adımlardan biri de kuşkusuz kreşler. KEİG Platformu üyesi örgütler olarak bir süredir kreş talebimizi yerel seçimlerde görünür kılmak için örgütleniyoruz. Bu kapsamda, 3 farklı çalışma grubunda, geçen Nisan'dan beri Kreş Haktır Platformu içinde yürüttüğümüz çalışmalarda dile getirilen taleplerin gerekçelerini oluşturmaya yönelik çalışmalar yürüttük. Bu bölümde sizleri bu çalışmalara dair bilgilendirmek istiyoruz.

Yasa çalışma grubunun çalışmalarını, İzmir Kadın Dayanışma Derneği, Antalya Kadın Danışma Merkezi ve Dayanışma Derneği, Ankara Ev Eksenli Çalışan Kadınlar Çalışma Grubu ve Bursa Koza Kadın Derneği'nden kadınlar olarak yürüttük. Bu çalışma grubunda hangi yasalarda talepleri güçlendirebilecek maddelerin bulunduğu, hangi yasaların taleplerle çeliştiği ve nasıl yeni yasal düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu olmak üzere üç ana konu üzerine yoğunlaştık. Kreşlerin ücretlerinden denetimlerin

* Açıklamanın tümüne www.kadinkoalisyonu.org adresinden ulaşabilirsiniz.

** Bu afiş, Ka.der'in 2014 yerel seçim kampanyasının afişidir

YEREL YÖNETİMLER VE KREŞ

nasıl ve kim tarafından yapıldığına, kreşlerin konumu ve modelinden içeriğinin düzenlenmesine kadar birçok konu; mevcut yasaların varlığı, uygulanıp uygulanmaması ve eksikliği üzerinden tartışıldı. Ankara'da bu çalışmaların sonuçlarını paylaşmak için bir araya geldiğimiz toplantıda, 150 ve 150 üzerinde kadın çalışmanı bulunan iş yerlerinde kreş yoksa açılması için ya da kreşlere yönelik herhangi şikayetin bildirilmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik İletişim Merkezi Alo 170'in etkin olarak kullanılması gibi öneriler üzerine tartıştık. Bu bağlamdaki taleplerimizi ve bilinmeyen, uygulamada işlemeyen haklarımızı duyurmaya yönelik çalışmalarımızı geliştiriyoruz

Forum çalışma grubunun çalışmalarını Diyarbakır Selis Kadın Danışma Merkezi, Çanakkale Kadın El Emegini Değerlendirme Derneği/ ELDER ve Çanakkale Girişimci Kadınlar Üretim ve Pazarlama Kooperatifi/ Girka-kop, Ankara'da Kadın Eğitim ve İstihdam Derneği/ KEİD, Denizli'de Girişimci Kadınların Desteklenmesi Derneği/ GİKAD ve Van Kadın Derneği/ VAKAD'dan kadınlar olarak yürüttük. Adı geçen illerde düzenlenen forumlarda kreşlerin koşulları, nasıl olması gerektiği ve taleplerin nasıl gerekçelendirilebileceği üzerine tartışmalar yapıldı. Kreş Haktır Platformu'nun taleplerinin tartışılmasının yanı sıra önümüzdeki seçim dönemi de göz önünde bulundurulurken neler yapılabilir konusu ele alındı.

Tüm illerde yürütülen tartışmalarda tanımlanan sorun alanları şöyle sıralanabilir: Sayısal ve niteliksel yetersizlik; kurum kreşlerinin yetersizliği ve sayının giderek azalması, belediyelerin kendi personeli dışında dışarıya kreş hizmeti sağlayamaması; özel kreşlerin pahallılığı; denetimlerdeki yetersizlik/eksiklik; yönetimde şeffaflıktan uzaklık; standartlaşmamış eğitim müfredatı; eğitimin anadilde verilmemesi, çocukların ihtiyaçlarına uygun eğitim verilmemesi, çalışanların cinsiyet eşitliği duyarlılığına sahip olmaması; sadece kadın çalışanların olması; çocuk bakımının yalnızca kadınların sorumluluğu olarak görülmesi.

Yerel seçimlere yönelik de tüm mahallerde kreş açılması; çalışan kadınlar üzerinden değil de ev kadınlarının sosyalleşme/nefes alma/yalnız kalma ihtiyaçlarına istinaden ve/ya da işleri olduğunda çocuklarını bırakabilecekleri gündüz bakımevlerinin muhtarlıklara bağlı açılması; belediyelerin açtığı kültür sanat faaliyeti yapan/kurs veren yerlerde çocuk oyun/bakım odalarının açılmasının talep edilmesi; çocuk bakımı yapan ebeveynlerin kendilerine 1-2 saat ayırması için (gündüz bakımevine bırakmak istemiyorlarsa) evlerine gelip çocukları ile ilgilenecek (kitap okuyacak, oyun oynatacak vs.) gençler için imkan yaratılması (önceden eğitim almış ve ücretleri belediyeler tarafından ödeniyor olmalı) gibi talepler sıralandı. Forumlarda ayrıca, mevsimlik tarım işçileri, seks işçileri, göçmen kadınlar gibi hakları yasal düzenlemelere konu olmayan işçiler ve kadınların çocukları ile ilgili nasıl düzenlemeler yapılabileceği üzerine konuşuldu. Kreş talebini yaygınlaştırmak için her türlü medya aracının kullanılması gerektiği, doğum evleri ve sağlık ocakları üzerinden kadınlara ulaşılabileceği önerildi.

YEREL YÖNETİMLER VE KREŞ

Seçim çalışma grubundaki çalışmaları ise, Adana'da Ev Hanımları Dayanışma ve Kalkındırma Derneği/ EVKAD, İzmir'de Çiğli Evka 2 Kadın Kültür Evi Derneği/ ÇEKEV ve Buca Evka 1 Kadın Kültür ve Dayanışma Evi/ BEKEV, Urfa Yaşam Evi Kadın Dayanışma Derneği ve Kadının İnsan Hakları Yeni Çözümler Derneği'nden kadınlar olarak yürüttük. Bu grupta yerel seçimler öncesinde kreş talebini yaygınlaştırmak için illerde hangi aktörlerle görüşülmesi, nasıl bir yöntemin benimsenmesi ve hangi araçların kullanılması gerektiği üzerine tartıştık. Bu grupta çalışma yürüten kadınlar olarak, kendi illerimizde basın açıklamaları, aday adayları ile bire bir görüşmeler, pazarlarda, sokaklarda, mahallelerde eylemler yaptık; afişler asıp broşürler dağıtarak kreş taleplerini yaygınlaştırmaya çalıştık. Yerelerde yapılan bu çalışmalara verilen tepkilerden seçim öncesinde illerde yürütülecek çalışmalara dair öneriler çıkardık. Bu kapsamda yaptığımız eylemlerden bazılarını paylaşmak isteriz.

Urfa'da Kadınlardan Basın Açıklaması

Yaşamevi Kadın Dayanışma Derneği üyesi kadınlar, yürüttükleri kreş çalışması kapsamında kreş talebine dair yerel seçim adaylarına yönelik bir açıklama yaptı. Dernek üyeleri adına açıklamayı yapan Dülşa Yücel, yerel seçim öncesi belediye başkan adaylarına seslendi. Her parti adayından seçim çalışmalarında kreş yapımına dair projeleri gündeme getirmelerini ve bu projeleri hayata geçirmelerini talep etti. Başkan adaylarına kreş talebinde bulunan kadınlar, kreşlerde olması gerekenleri de dile getirdi. Talepler arasında engelli ve özel çocukların da yararlanabileceği kreşler bulunurken, anadilde hizmet isteği de yer alıyor.

İzmir ve Adana'da kadınlar adaylarla görüştü: Kreş yoksa oy da yok!

İzmir'de Çiğli Bölgesinde faaliyet gösteren ÇEKEV, aday adaylarını derneğe davet ederek kadınların diğer sorunları ile birlikte kreş ve istihdam talebini iletti. Dernekte kreş ve istihdam konulu bilgilendirici toplantılar, seminerler, atölyeler yapıldı. Dernek üyesi kadınlar ve çocukları, yapılan etkinliklerde kreş

talebini yaygınlaştırmak için üzerine taleplerin yazıldığı balonlarla fotoğraflar çektiler ve yaygınlaştırdı. Mahallelerde, semtlerde, pazarlarda kreş çalışmaları devam edecek. ÇEKEV'li kadınlar ayrıca, adaylardan istihdam ve kreş taleplerini içeren iyi niyet ve toplumsal sözleşme dosyasını basın önünde sunarak imzalamaya sözü aldı.

YEREL YÖNETİMLER VE KREŞ

Adana'da EVKAD tarafından yürütülen yerel seçim çalışmasında, kreş çalışmaları yerel seçim adaylarına tanıtıldı, görüşmeler yapılarak talepler aktarıldı. EVKAD'lı kadınlar ayrıca, seçilecek adaylardan kreş talebiyle ilgili taahhütname almayı düşünüyor.

İzmir Buca'da çalışmalarını yürüten BEKEV ise, yerel seçimler vesilesiyle derneklerini ziyaret eden aday adaylarına yerel yönetim kadrolarında kadınlara daha fazla yer verilmesi, eş başkanlık uygulaması, meclis üyeliklerinde fermuar sistemi gibi konuları dile getirerek kreş talebini vurguladı. Özellikle mahallelerde, işyerlerinde, kreş ve bakımevlerinin açılmasının önemi vurgulandı. Kreş Haktır Platformu'nun taleplerini içeren bir basın açıklaması yerel basın ile paylaşıldı. Sokaklarda Kreş Haktır'ın broşürleri ve afişleri asıldı ve dağıtıldı. BEKEV'li kadınlar ayrıca, sendikaların iş bırakma eylemine Kreş Haktır afişleri ile katıldı.

KADINLAR NE DİYOR?

"Çalıştığınızı kreşe verince bir anlamı kalmıyor"
ÇEKEV'den Kızbes Aydın ve Ayşegül Tığ, Çiğli'de çalışma yürütürken dernek üyesi Evrim Şahin ile görüştü. Evrim, annesi ile babası ayrı olan torununa bakıyor.

Çalışmayı düşünüyor musun?

Daha önce çalışıyordum, ama torunuma bakmak için işi bıraktım. Yine de çalışmak istiyorum yani. Bir yılım var emekli olmama, günüm eksik olduğu için emekli olamıyorum, çocuğa baktığım için. Çocuğu bırakabilecek bir kreş olsa ben de çalışabilirdim.

Nasıl bir kreş isterdin? Kreş neden gerekli?

Semtimizde olsa, eve yakın olsa daha iyi olur. Bir de maddi bakımdan ucuz yollu olsa, mesela çalıştığımızı

YEREL YÖNETİMLER VE KREŞ

kreşe vermesek... 900'den başlıyor kreş fiyatları, en düşük 750 lira. Zaten asgari ücret 840 lira. Yani çocuğu kreşe versen sana 100-150 TL kalıyor, 150 liraya çalışmış oluyorsun. Onu da yol parasına say. Elde var sıfır. Hem kreş olsa çocuk da bir şeyler öğrenir, bir arkadaş edinir, eğitim alır. Şimdi evde sadece ben arkadaşımı onun.

Yerel seçim adaylarına bu talebini iletcecek misin?

Evet, tabii. Benim gibi burada yüzlerce, binlerce insan var. Onların bu ihtiyacı karşılanırsa bizim de eve bir katkımız olur. Evimiz kira, mecburuz yani çalışmaya. Bu çocuklara bakmak için ne yapacağız? Yoksa çalıştığınızı kreşe verdiğiniz için bir anlamı kalmıyor.

"Sanki çocuk sadece annenin sorumluluğunda..."

*KEİD'den Devrim Esenyel, Mamak'ta General Zeki Doğan Mahallesi Muhtarı Nurhayat Farımaz ile görüşti. Mahallede kadın odaklı çalışmalar yürüten Nurhayat, kadınlarla yürüttüğü mücadele sonucunda mahalleye kreş açtırmayı başarıyor...**

Muhtarlığa aday olunca kadın sorunlarına değineceğini belirttin mi?

Tabii ki. Adayımı açıkladığımda kadınlarla bire bir görüşmeler yapıldı, tüm mahalle gezildi. Gezerken notlar alıyordum. Zaten kadın konusunda çalışmaların

içinde idim ve çalışmalar daha anlaşılır olacak diye düşündüm. Mahallede anket çalışması yaptık, bunun sonucunda kreş ve anaokulu talebi çıktı. Ben de muhtar olduğum için belediyeye giderek talep ettim; ama, "Bütçe yok," dendi. Olumsuz sonuçla döndüm.

Sonra ne oldu?

Öncelikle ben kreşin olması gerektiğine inanan biriyim, çocuklar için de anne için de gerekli. Sonra kadınlarla tekrar 'neler yapabiliriz?' konuşmaya başladık. Ben tekrar belediyeye giderek, "Harabe bir yer var, orayı bize verin, iflah ederiz," dedim. Olumsuz sonuç; çünkü hazineye kalır. Bunun üzerine biz de imza kampanyası başlattık ve 5-6 bin imzayı Belediye ve İlçe Milli Eğitime götürdük. Resmi kurumlara verdik, yine sonuç çıkmadı.

Mücadeleye devam ettiniz...

Biz de basın açıklaması yapmaya karar verdik, talep ettiğimiz kreş yerinin önünde mahalledeki kadınlar olarak 30-35 kadın toplandık. 40 civarında polis vardı. Mücadeleyi kazandık, orası bize verildi. Yerelden hayırsever bir vatandaş da orasını bizim için düzenlendi ve hizmete girdi. Önceleri yarım gündü, işi olan kadınlar için. Şimdi tam kapasite ile çalışıyor, 100 çocuk var. Bütçeyi şimdi Milli Eğitim Bakanlığı karşılıyor, mahalle merkezli bir kreş. Özel kreş fiyatlarının dörtte birini ödüyorlar.

Kreş hakkına dair ne söylersin? Bu kreş mahalleye neler getirdi?

Kreş haktır tabii ki ve bunu devletin yapması gerekiyor aslında, sosyal devlet anlayışında. Kadınlar olarak yine biz istiyoruz, biz diretiyoruz; sanki çocuk sadece annenin sorumluluğunda gibi. Fakat bu kreş ve kadın çalışmaları sonrasında bizim mahallede kadınlar daha bir istekli oldular. Bir şeylere katılmak, çalışmak, ekonomiyi sağlamak için kadınlar canla başla çalışmaya başladı. Kadın muhtar adaylarının sayısı artı.

NERELERE KATILDIK? NELER GÖZLEMLEDİK?

CEDAW 7. DÖNEM ÜLKE RAPORU HAZIRLIK TOPLANTISI

16 Aralık'ta Ankara'da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı/ KSGM davetiyle CEDAW 7. Dönemsel Ülke Raporu Hazırlık Toplantısı gerçekleştirildi. Toplantı 32 kurumun katılımı ile yapıldı. İlk oturumda Prof. Dr. Feride Acar; CEDAW Sözleşmesi'nin önemi, CEDAW Komitesinin görevleri, bireysel başvuru usulü ve dönemsel raporların hazırlanmasına dair bir sunum yaptı. Toplantının ikinci bölümüne; şiddet, istihdam, eğitim, sağlık, karar alma mekanizmalarına katılım konulu paralel oturumlarla devam edildi. İstihdam oturumundaki ilk tartışma, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı/ KGSM'nin hazırladığı taslak rapordaki istatistiki verilerin eksikliği oldu. Raporda bilimsel ve teknik bir analizin olmaması, yer verilen istatistiklerin kaynağı ve tarihlerinin belirtilmemesi, kadınların heterojen yapılarının da değerlendirilerek tablolar oluşturulmaması (kayıtlı-kayıtsız istihdam, aile içi ücretsiz çalışma, vb.), il düzeyinde kadın istihdam verilerinin yer almaması, ulaşımındaki güçlük sebebiyle yerel çalışmalar yürütülememesi ve politika üretilememesi eleştirildi. 'Kadın İstihdamı Paketi' de konuşulan başlıklar arasındaydı. Özel istihdam bürolarının yaygınlaşmasıyla kadınların güvencesiz çalıştırılması 'yasallaştırılarak' kadınların güvenceli ve kalıcı işlerde

çalışmalarının önüne bir engel daha getirileceği tartışıldı. İŞKUR'un eğitimine katılımların, sonuçların, istihdam oranlarının, eğitimlerin niteliğinin de rapora yansıtılması gereken hususlar olduğu belirtildi. İŞKUR'un mesleki eğitimlerinin toplumsal cinsiyet rollerini pekiştirdiği vurgulandı. Çocuk ve yaşlı bakım merkezlerinin sayılarının arttırılması, denetlenmesi ve gerekli yasal düzenlemelerle desteklenmesinin devletin yükümlülükleri arasında olduğu belirtildi. Kreş talepleri ve kadın çalışanlarının vardiyalarına uygun, ücretsiz, nitelikli bakımın sağlandığı yerler olması gerektiği yinelenildi.

TÜİK tarafından sunulan ev eksenli çalışan kadınlara dair hazırlanan verilerin, sadece kendi evinde çalışan kadınları değil başka evlerde çalışan kadınları da kapsamı gerektiği belirtildi. Türkiye'de ev eksenli çalışan kadınların İş Kanunu'ndaki düzenlemelerde yer almaması, haklarının sadece Borçlar Kanunu uyarınca düzenlenmesi ve İLO 177 sayılı Ev Eksenli Çalışanlar Sözleşmesi'nin onaylanmamasının rapora yansıtılması gerekliliği vurgulandı. Mikro kredi ve girişimcilik konusu ile ilgili genelde olumlu örnekler paylaşıldı. Mikro kredi uygulamalarının kadınları enformel, güvencesiz istihdam alanına iten, toplumsal cinsiyet

rollerini pekiştirerek kadınları 'kadın işlerine' yönlendiren bir mekanizma olduğu ve mikrokredi alan kadınların yüksek kredi faizleri ile daha fazla borçlandığına dair deneyimlerin üstünde durulmaması dikkat çekiciydi. Katılımcılardan CEDAW' a sunulacak ülke raporuna eklemek istedikleri çalışmalarını sunabilecekleri belirtilerek toplantı sonlandırıldı.

NERELERE KATILDIK? NELER GÖZLEMLEDİK?

BİLGİ EDİNME HAKKINA DAİR TOPLANTI

14 Ocak'ta Ankara'da Tacso ve STGM işbirliğinde Bilgi Edinme Haklı Odak Grup Toplantısı yapıldı. KEİG dışında farklı illerde gelen 11 sivil toplum örgütü vardı.

Toplantının amacı, Bilgi Edinme Hakkının kullanımı konusunda örgütlerin bilgi ve deneyim paylaşımları yapmasını sağlayarak, hem bu hakkın kullanımının aksayan yönlerini, gerekli cevapların alınmasında etkili yöntemlerin ortaya çıkarılmasını hem de başka hakların kullanımını nasıl harekete geçireceğine dair bir tartışma/ paylaşım ortamı yaratmaktır.

Katılımcı örgütlerin bilgi edinme hususunda deneyimleri yoğundu. Ancak, gözükten oydu ki gelen cevapların birçoğu beklentileri karşılamamıştı. "Böyle bir bilgi yoktur", "Ek bir araştırma gerekiyor", "Devlet sırrı", "Ticari sır", vs. gibi cevapların sıkça gönderildiği ve kurumlar nezdinde bunların cevap sayıldığı görüldü. Kanunun yürürlüğe girdiği 2004 yılından 2008'e kadar hızlı geri dönüşlerle tatmin edici cevapların alınma oranı yüksekken, 2008 sonrası bilgiye erişimde ciddi sıkıntılar yaşanmaya başlamış. Yanı sıra, örgütler sorulara verilen cevaplardaki bilgilere güvenirliliğinden/ doğruluğundan şüphe duyuyor.

Bilgi Edinme hakkını İç İşleri Bakanlığı Bilgi Edinme Daire Başkanlığı'na başvurarak ya da bilgi almak istediğimiz kuruma

doğrudan başvuruda bulunarak kullanabiliriz. Bireysel başvuru yapmak mümkün. Kurumsal başvuruda, başvuruya ek olarak kurum bilgilerinin olduğu bir dosya da eklemek gerekiyor. Email/faks ya da posta yoluyla başvuru yapılabilir. Ancak, en tavsiye edilen iadeli taahhütlü posta ile başvuruda bulunmak. Böylece ellerine ulaştığı tarihi bilmek ve de cevap gelmediğinde bir üst kurula şikayet edip, sonuç alabilmek daha olası. Cevapların 15 iş günü içinde gelmesi gerekiyor.

Bilgi Edinme Hakkı kapsamında başvuruda bulunurken soruları nasıl sordüğümüz, tatmin edici cevap almak için önemli. Bunun için öneriler şöyle sıralanabilir:

- Sorular birbirinin içine girmemeli. Hedefe yönelik tek tek ifade edilmeli.
- İstatistik oluşturacak sorular tek tek ifade edilmeli.

- Hangi kurumdan neyi talep edebileceğimizi iyi bilmeliyiz. Diyelim ki birkaç kurum var, hepsine aynı soruyu sorarak gelen verilerin kontrolünü yapabiliriz.
- Konuya muhatap başka ülkelerden de bilgi istenebiliyor.
- Yasal süre içinde cevapsız kalındığında ya da cevap tatmin etmediğinde Bilgi Edinme Üst Kurulu'na başvurulabiliyor. Eğer yine sıkıntı yaşanırsa kamu denetçisine şikayet edilebilir. Sisteme girip, şifre alıp şikayetlerinizi yazabiliyorsunuz. Bunlar sistemde alt alta görünüyor ve ne durumda olduğunu takip etmek de mümkün. 6 ay içinde cevap verilmesi gerekiyor. İdari yaptırım gibi bir görevi yok, ama cevap için rapor hazırladığından sizin istediğiniz bilgiyi o alıyor ve o rapora koyuyor. Böylece, eğer dert o verilerse/bilgiyse o zaman o rapordan ayrıntılı şekilde öğrenmek mümkün.

MAMAK'TA BİR KADIN ÖRGÜTÜ: KADIN EĞİTİM VE İSTİHDAM DERNEĞİ

Kadın Eğitim ve İstihdam Derneği (KEİD) Ankara Mamak'ta 2005 yılında kuruluyor. Kadınlara yönelik şiddetle ve kadınların istihdama katılmasıyla ilgili çalışmalar yürüten KEİD, bir de mahallede kadınların yararlandığı bir kreş işletiyor. KEİD üyesi İdil Soyseçkin ve Devrim Esenyel ile derneğin hikayesini konuştuk...

Dernek çalışmaları nasıl başladı?

İdil: Aslında KEİD'in

kurulmasından önce Mamak'ta kadınların güçlendirilmesine, istihdama katılmasına yönelik Kadınlar İçin Kadınlar projesi vardı.

Projeyi Çağdaş Kadın Gençlik Vakfı yürütüyordu ve o kapsamda 580 kadınla irtibata geçip her dalda mesleki eğitimler verildi. Onun dışında Mamak bölgesindeki dük-

kanlara gidilip, "Kadınlar eğitim alıyorlar. Eleman ihtiyacınız var mı?" diye soruldu. Başta bunu reddediyorlar, sonra vakıf daha bilinir oldukça telefonlar gelmeye başlıyor. O projenin ayaklarından biri de aslında istihdam alanında çalışan bir derneğin oluşturulmasıydı. Kadın Eğitim İstihdam Derneği 2005'de o proje kapsamında kurulan bir dernek.

özel istihdam bürosu kurmanız lazım," deniyor. Dolayısıyla bizim derneğin özel istihdam bürosu var. Mecburen kuruldu, başka türlü yapamıyorduk bunu. Bir de en temel artlarından biri, dernekleştikten sonra, yani KEİD olduktan sonra, kreş de açılması. Kreş o proje kapsamında açıldı. İlk başta çok köhne bir yermiş; ama kadınlar orda eğitim alırken çok işlerine yaramış.

Kadınlara iş bulma çalışmasını vakıf yürüttü yani öncelikle?

İ: Büyük ve iyi bir projeydi. Hatta şöyle bir hikaye var: O kadar çok iş bulunmuş ki, "Mamak'ın İŞKUR'u" şeklinde Hürriyet'in Ankara ekinde çıkıyor. İŞKUR müfettişleri geliyor, "Siz iş bulamazsınız, bu İŞKUR'un görevidir," diyerek. "Bizim kötü bir niyetimiz yok," falan diye anlatmaya çalışıyorlar. "O zaman

Sonra nasıl devam ediyor?

İ: Bu projeyi Hollanda İç İşleri Bakanlığının MATRA programı desteklemiş. O süreçte kadınlarla bire bir iletişime girince ortaya çıkan çok fazla şiddet hikayesi var. MATRA'dan böyle bi teklif geliyor, "Şiddetle ilgili bir proje yapmak istiyoruz, bizle çalışır mısınız?" Aslında o proje biter bitmez

SÖYLEŞİ

bu proje başlıyor. Projelerle bir şekilde bugüne geldik. Şu an kreşin durumu çok iyi, 60 kapasiteli ve kapasitesinin sınırında çalışıyor. Dolayısıyla dernek kapanmamış oldu, yani bir şekilde kendini finanse edebilir hale geldi.

Şiddet çalışması nasıldı?

İ: Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi (DOVE), çok ayaklı bir projeydi, bir eşleştirme projesiydi. Hollanda'da 3 tane sığınak, Ankara, Adana ve Mersin'deki 3 tane sığınakla eşleşmişti. Oralara ziyaretler yapıldı, oradaki sığınak çalışanları geldiler, burada çalıştılar. Aslında mevzu, başından itibaren koruyucu, önleyici hizmetleri, sığınakta kalma sürecini ve sığınaklardan sonrasını kapsayan bir model oluşturmak. 3 yıl sürdü bu proje, daha çok devlet kurumlarıyla yürütüldü. SHÇEK ana yararlanıcıydı, İŞKUR Genel Müdürlüğü partneriydi, vs.; ama çeşitli sivil toplum örgütleri de partner olarak yer aldılar. Bence çok iyi bir projeydi; ama tabii Türkiye'de en temel problem bürokratik yapılarda bir sürü iş yapan insanın yerinde kalmaması. Mesela bizim çalıştığımız bütün genel müdür yardımcılarını gitti, Aile Danışma Merkezleri kapatıldı, yani böyle bir yapısal dönüşüm var.

Projenin istihdam ayağı var mıydı? Bir başvuru merkezi gibi oldu mu, kadınlar gelebiliyor muydu?

İ: Öyle bir danışma boyutu yoktu; çünkü öyle bir gücümüz yoktu. Sonradan ona evrilebilir mi diye çok düşündük; çünkü orda çok ihtiyaç var. İstihdam alanında sığınaklara gidip çalışma yaptık biz. Onun dışında, birtakım işyerleriyle irtibata geçtik, Mamak'taki toplum merkeziyle irtibat halindeydik, ufak tefek, yine dernek vasıtasıyla işe yerleştirmeye çalıştık; İŞKUR ile açtığımız kurslarda yer almak isterlerse buna imkan sağladık, vs; ama açıkçası o istihdam ayağının çok iyi işlediğini düşünmüyorum. Projenin amacı Mamak bölgesindeki kadınlarla çalışmak değil bir hizmet modeli oluşturmak olduğu için o kısım biraz eksik kaldı.

KEİD olarak kurulduktan sonra kadınlar için ne değişti?

Devrim: Bir kadın derneğinin kurulması elbette çok şey

değiştiriyor; çünkü direkt geliyor, dertleşmek için de gelebiliyorlar bazen. Ya da bir şey için gelmesine gerek yok, öyle geçerken, "Aa, baktım burda bir kadın derneği var, tabelasını gördüm, içeriye gireyim," diyenler olabiliyor. O içeri girdiğinde içeride ne yaptığınızı siz anlattığınız zaman... "Ben geleyim, madem sizin gümüş atölyeniz var, ben de gümüş öğreneyim," deyince, hani ordan bir ilişkilene, bağ kurma durumu olabiliyor. Herhalde böyle bir şey hakim.

Kadınların birbiri arasındaki ilişkilene nasıl oluyor?

D: İki tane ayağı var aslında, hem istihdam ayağı var hem sosyal yönü var. Kadınlar daha çok istihdam alanında, onun için ilişkilendiğinde nasıl bir ilişkilendirme kuracaksınız? Sadece istihdam alanında yoğunlaşıp sosyal alandakinde hiçbir yapmamak, kadın politikası yürütmek konusuna gelince, “Bu beni ilgilendirmiyor,” deyince bu olmuyor. KEİD bu konuda bence iyi ilerliyor; çünkü ne yapıldığını biliyorsun.

Ne bileyim, kreş kampanyasının KEİD de bir bileşeni. Baktığın zaman bir çıkarın yok, hani istihdam alanında değil, kadın politikası alanında yer alıyorsun ve doğal olarak bu senin ne yaptığını açıklıyor. Belki ağır ilerliyoruz; ama iyi ilerliyoruz. En azından politik alanda ilerleyeceğimizi gösteriyor.

Biraz kreşi konuşalım. Bir kadın derneğinin kreşi yürütmesinin yarattığı fark nedir?

İ: Çalışanlar tamamen kadın, kâr gütmeyen bir yer olduğu için insanlara müşteri gözüyle bakmıyorsun, çocuklarla kurduğun ilişki de yine benzer. Gerçekten çalışanlar çok güzel bir ilişki kuruyorlar velilerle, kadınlarla özellikle de. Şuna çok dikkat ettik biz her zaman, mutlaka sigortalı olacak bütün çalışanlar ve haki-

katen çalışan sayısı fazla. Bir kere kâr ilişkisi gütmeyen için çalışanlarını zorlamıyorsun hiç. İyi bir çalışma ortamı olunca bence o oradaki eğitime de yansıyor. Mesela bir ara Kadının İnsan Hakları Eğitimini hafta sonları yapmayı istiyorduk. Kadınlar bir süre bir geldiler, sonra devam etmeyince süremedi mesela; ama bir yandan hani buna da imkan tanıyan bir şey aslında. Dediğim gibi, kadınları desteklemek açısından da bence. Çok büyük destekler olmuyor belki; ama geldiğinde onu dinlemek bile, bir şekilde ilişkileri yönlendirmeye çalışmak bile bence önemli bir şey orası için.

D: Bir de aktif orda olmamız gerekiyor. Geçen hafta toplantıdan kaynaklı 5 gün ordaydım sürekli. Hani sen ordayken bir şeyleri görüp bir şeyler söylüyorsun, hep aktif içinde olman gerekiyor.

Peki özel istihdam bürosu meselesiyle ilgili ne diyorsunuz? Burada olmasında nasıl bir fark var?

İ: Yani şöyle bir fark var, bir kere kâr amacı yok. Şimdi bir şekilde sigortalı işlere de yönlendirmeye çalışıyor; ama böyle bir güç yok.

Senin yapabileceğin şey sigortasız işler; ama bir şekilde o kadınlar için o parayı kazanmak önemli. Ne yapacağız? Enformel sektörde olmayacak diye iş bulmaktan mı vazgeçeceğiz? Bu mudur doğrusu? Bir şekilde para kazanmalarının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ancak öyle ayakta kalıyor, ancak öyle güçleniyor yani. Çok büyük fark oldu mu dersin olmuyor; ama illa ki bunlar olacaksa belki bu yola, mutlaka kayıtlı çalışmaya yönlendirecek şekilde hareket etmek... Yani kadının insana yaraşır bir işte çalışabilmesini sağlamak olmalı temel şey, para

kazanmak değil.

Kadınlar olarak örgütlenmenin hayatınızda, birlikte örgütlendiğiniz kadınlarda değiştirdiği şeyler ne?

İ: Kendi adıma benim için çok güçlendirici bir deneyim oldu, bir sürü süreci o şekilde atlattığımı söyleyebilirim, kadınlarla birlikte örgütlenerek. Tabii, feminist örgütlerden bahsediyorum. Mamak'ta başka kadınlarla örgütlenmeninse şöyle sıkıntıları olduğunu fark ettim. Bence bu bireysel bir deneyim olarak da görülebilir ya da genel olarak harekete dair bir şey de olabilir. Farklı sınıflardan, farklı sosyo-ekonomik arka plandan gelen kadınlar bir araya geldiğinde istesen de istemesen de bir hiyerarşi oluşuyor. Tam bir yakınlık, bir güçlenme hali

SÖYLEŞİ

yaratamayabiliyorsun. Bu bizim eksliğimiz. Hep kendimize benzeyen insanlarla bir araya geliyoruz ve bu gerçekten güçlendirici, doğru; ama o çemberin dışına çıktığında sudan çıkmış balığa dönüyorsun; çünkü kavramların farklı, altını doldurman farklı bunların. Mamak'ta olmak bunun bir yolunu bulmanın ihtimalini yarattı benim için....

D: Ben kadın hareketinin içerisinde hem çok fazla güçlendim hem çok zayıfladığımı hissettim. Genişletirsek feminist hareket için de söylerim. Bazen birbirimizi çok fazla anladığımızı düşünmüyorum. Anlamıyoruz, birbirimizi çok fazla yıpratabiliyoruz. “Biz çok böyle

yukarıdan, tepeden, ideolojik ideolojik tartışıyoruz, birbirimizi yiyoruz,” diyerek bir gün Ankara Kadın Platformu’na kapıyı vurup, “Ben yerelde çalışacağım,” dedim ve 2006’nın ortalarında Mamak’ta çalışmaya başladım. Önce beni kabullenmediler; çünkü onlara göre benim orda ne işim vardı? Ya kendilerine benzetmeye çalışıyorlar seni, benzemediğin dakika sen ötelenip kötüleniyorsun. Ben çok git geller yaşadım; ama şunu çıkarttım Mamak’ta: Hiçbir zaman tek tip bir kadın modeli olmayacak. Bulduğun kurum içerisinde renkli kadın grubu olursa, bunun içerisinde sınıfsal, renksel, dilsel, hiç fark etmez, farklı

kadınların yan yana gelmesi işi zenginleştirici. Yoksa tek tiplilik ortaya çıkıyor. Mamak’ta da bu geçerlidir, Kızılay’da da geçerlidir. Kadın hareketinin en büyük sıkıntılarından, sancularından birisi belki de bu. Mamak’taki kadınlarda, “Şunu yapalım, bunu da yapalım,” diyebilme özgüveni doğdu. Bu yapılabiliriyse çok önemli. Gelip senle artık bir şey yapmak için yola çıkabiliyorlar.

Sahibi: Kadınlarla Dayanışma Vakfı adına Begüm Acar

Sorumlu Müdür ve Yazı İşleri Müdürü: Begüm Acar

Yayına Hazırlayanlar: KEİG Platformu

Bu sayıya katkıda bulunanlar: Haşime Akbakin, Nefize Selçuk, Ayşegül Tiğ, Kızbes Aydın, Sibel Özen, İdil Soyseçkin, Devrim Esenyel.

İletişim adresi: Kamer Hatun Mah. Hamalbaşı Cad. 22/13 Beyoğlu İstanbul 0212 251 58 50 iletisim@keig.org

Grafik tasarım: Güneş Resul

Baskı: Hazal Matbaa, Davutpaşa Emintaş San. Sitesi No: 103/ 434-435 Topkapı/ İstanbul. Tel: 0212 501 95 96

Yayın türü: Yerel Süreli Yayın

Bu bültende yayımlanan yazı ve fotoğraflar sahibinden izinsiz kullanılamaz.